

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM

SOMLÓVECSE KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

SOMLÓVECSE, 2018-2023.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	9
1. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	31
5. A nők helyzete	43
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	48
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	53
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	59
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	59
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	60
1. A HEP IT részletei	60
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	60
A beavatkozások megvalósítói	61
Az intézkedési területek részletes kifejtése: Mélyszegénységben élők/romák	62
Az intézkedési területek részletes kifejtése: Gyermekek.....	63
Az intézkedési területek részletes kifejtése: Nők	64
Az intézkedési területek részletes kifejtése: Idősek.....	65
Az intézkedési területek részletes kifejtése: Fogyatékkal élő személyek.....	66
2. Összegző táblázat – A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) ..	67
3. Megvalósítás	70
A megvalósítás előkészítése	70
A megvalósítás folyamata	70
Monitoring és visszacsatolás	72
Nyilvánosság	72
Érvényesülés, módosítás	73
4. Elfogadás módja és dátum	74

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Somlóvecse Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Fekvése

Somlóvecse község Veszprém megyében a Devecseri kistérségben Devecsertől északnyugatra, Somlószőlős és Vid között fekvő település. A megye nyugati felén a Somló-hegy lábánál északra, a Hajagos-patak jobb partján terül el. Ajkától 27, Devecsertől 16, Pápától 28 km távolságra van.

Autóbussszal a megközelítése időigényes, így eléggé elzárt a munkavállalók elől.

Nevének eredete és története

Somlóvecse település első ismert említése Vecse néven 1396-ban fordult elő. Wechee-ként 1488-ban említette először oklevél, mint a győri püspök birtokát. 1696-ban Nemes Vecse néven szerepel. A Vécs, Vecse személynévből alakult ki a település neve.

A falut egyházi, más néven praedialis nemesek lakták. (A régi magyar közjogban azokat nevezték praedialistáknak, akik katonai szolgálataik fejében valamelyik főpaptól egyházi nemességet kaptak.)

A győri püspök a vecsei, a kisjenői, tapolcafői és a dőri jobbágyokat szabadította fel, akik a püspöktől egyházi nemességet kaptak, azért, hogy ennek fejében bandériumában a török elleni katonai szolgálatot teljesítsenek. A fentebb felsorolt községek, köztük Vecse is az úgynevezett Szék-ben egyesültek, vagyis Vecse-széknév alatt külön kis vármegyét alkottak. Vecse vármegyében tisztújító gyűléseket is tartottak, főispánjuk a győri püspök volt, de részt vettek Veszprém, illetve Somogy megye közgyűlésein is. 1773-ban a magyar falu, a három nagy felekezethez tartozó lakossággal. Három temploma van. Régi katolikus kőtemplomát az evangélikusok használták. 1779-ben a katolikus oratórium rozzant állapota miatt használaton kívül volt. Templomait egyházi segítséggel a falu közadakozásból építették.

Somlóvecse 1945 január 1-jén kisközség, Dabrony és Vid községekkel együtt a nagyalásónyi körjegyzőséghez tartozik. 1950. október 22-től 1962. december 31-ig a községben önálló tanács és hivatali szervezet működött.

¹ Költségvetési rendelet, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

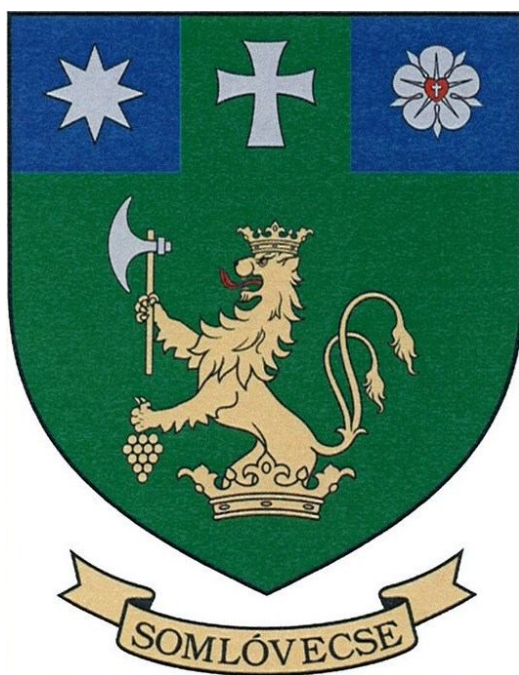
A községben 1959. február 24-én alakult meg a termelőszövetkezet „Békesség” néven. 1961. március 1-én egyesült a nagyalásnyi „Táncsics” Termelőszövetkezettel. A székhely Nagyalásny lett.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1963. január 1-jei hatállyal Nagyalásny székhellyel, Dabrony, Kisszőlős, Nagyalásny, Somlóvecse, Vid községekből közös tanácsot alapított. Az 1990. októberi önkormányzati választások után a már felsorolt települések alkotta Körjegyzőséghez tartozott.

A Körjegyzőséghez tartozó községek száma időközönként változott. Kisszőlős község a Somlószőlősi Körjegyzőséghez csatlakozott. Dabrony pedig önálló hivatalt alapított. Somlóvecse község 1990. óta közigazgatásilag 2013. február 28-ig a Nagyalásny-Dabrony-Somlóvecse-Vid községek Körjegyzőségéhez, majd ezt követően a Somlósásárhelyi Közös Önkormányzati hivatalhoz tartozott.

Somlóvecse 2015. január 1. napjával a Tüskevári Közös Önkormányzati Hivatalhoz csatlakozott. A községben óvoda és iskola nincs. A tanulók a Nagyalásnyi Kinizsi Pál Általános Iskolába és a Nagyalásnyi Napköziotthonos Óvodába járnak. Kultúrháza az 1960-as évek elején épült, 1985-ben újították fel. Ebben kapott helyet a 2000 kötetes könyvtár.

A településnek új címere van.:

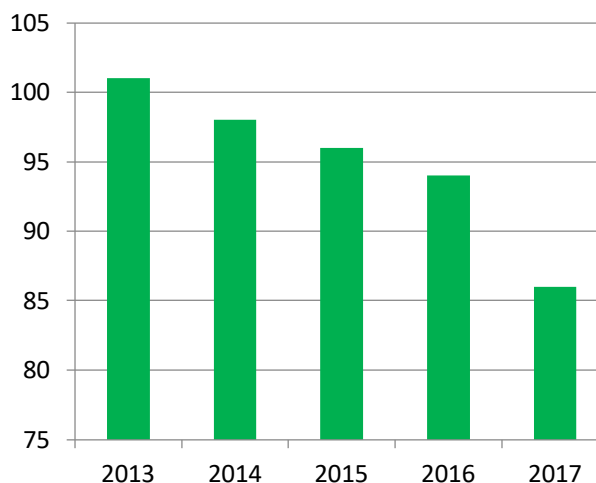

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2013	101	
2014	98	97%
2015	96	98%
2016	94	98%
2017	86	91%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Lakónépesség

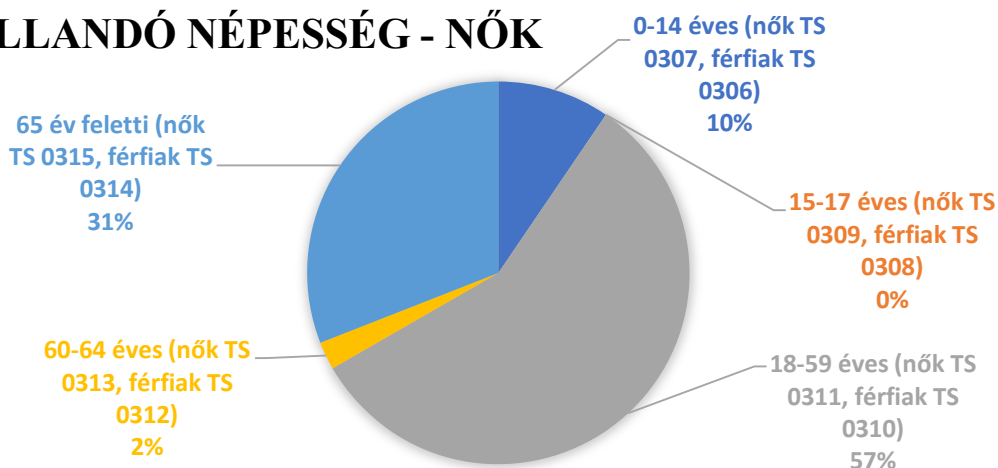
A lakónépességet, úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. Somlóvecse lakónépessége 2013-ban 101 fő volt, a további években ez a népességszám csökkenést mutat egészen 2017-ig, amikor a lakónépesség száma 86 fő.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség (a 2016-os év adatai)

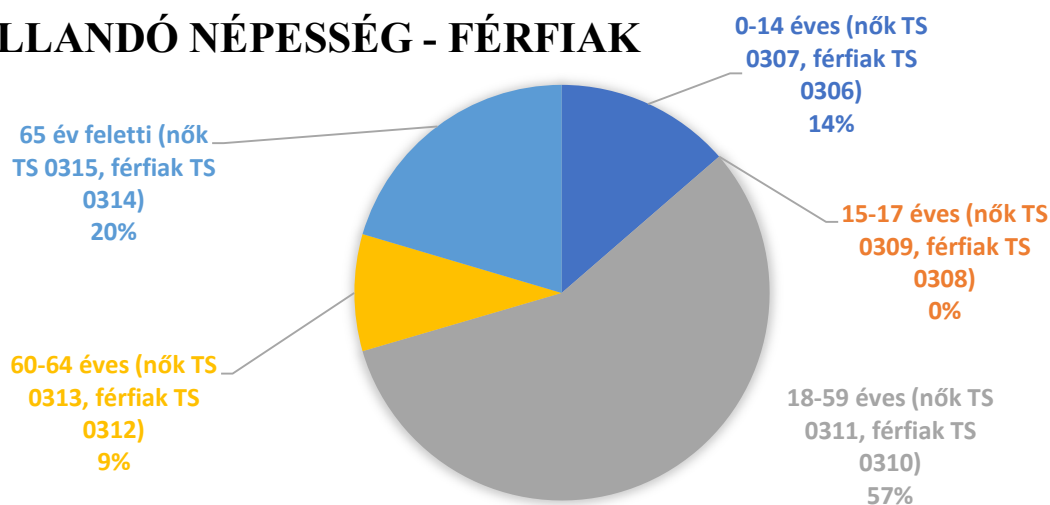
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma (nők TS 0302, férfiak TS 0301)	42	44	86	48,84%	51,16%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			4	%	
0-14 éves (nők TS 0307, férfiak TS 0306)	4	6	10	4,65%	6,98%
15-17 éves (nők TS 0309, férfiak TS 0308)	0	0	0	0,00%	0,00%
18-59 éves (nők TS 0311, férfiak TS 0310)	24	25	49	27,91%	29,07%
60-64 éves (nők TS 0313, férfiak TS 0312)	1	4	5	1,16%	4,65%
65 év feletti (nők TS 0315, férfiak TS 0314)	13	9	22	15,12%	10,47%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

ÁLLANDÓ NÉPESSÉG - NŐK

ÁLLANDÓ NÉPESSÉG - FÉRFIAK

Az állandó népesség számát vizsgálva elmondhatjuk, hogy Somlóvecsén több férfi él, mint nő. Jelentős a 18-59 éves korosztály és a 65 év feletti korosztály a népesség szempontjából, hiszen ők adják a település törzsét.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	0	0	0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	0	0	0
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	1	0	-1
Összesen	1	0	-1

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

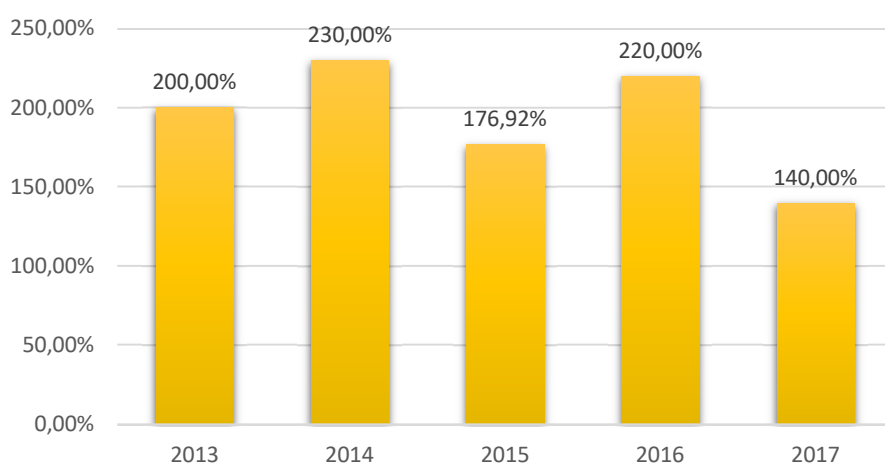
Somlóvecse településen a gyermekek száma alacsony, ahogy a táblázat is mutatja. 2001-ben és 2011-ben nincs 15 éves és 16 éves gyermek, illetve 17 éves gyermekek száma is csak 1 fő.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2013	20	10	200,00%
2014	23	10	230,00%
2015	23	13	176,92%
2016	22	10	220,00%
2017	21	15	140,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)

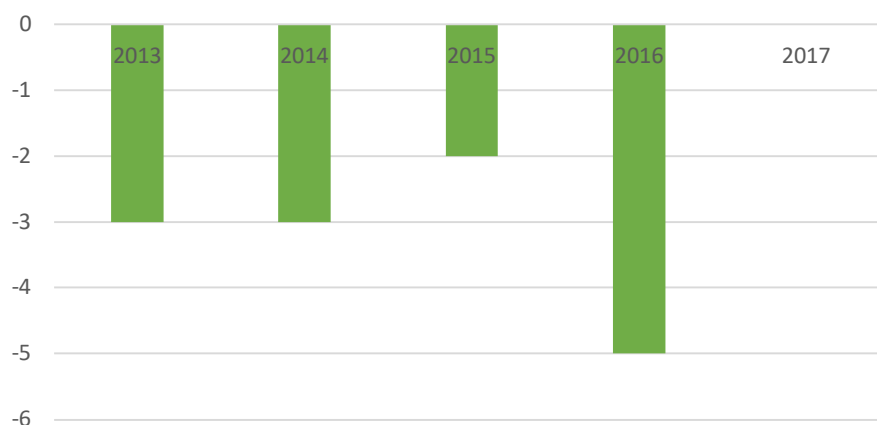
A fentiekben leírtakat támasztják alá a 3. számú táblázat adatai is, miszerint a település népességszerkezete előregedést mutat, habár 2017. évre emelkedett a gyermekek száma.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS odavándorlás 0601)	Elvándorlás (TS elvándorlás 0601)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2013	1	4	-3	-30,6
2014	1	4	-3	-31,25
2015	2	4	-2	-21,28
2016	1	6	-5	-58,14
2017	na.	na.	0	na.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Belföldi vándorlások - egyenleg (fő)

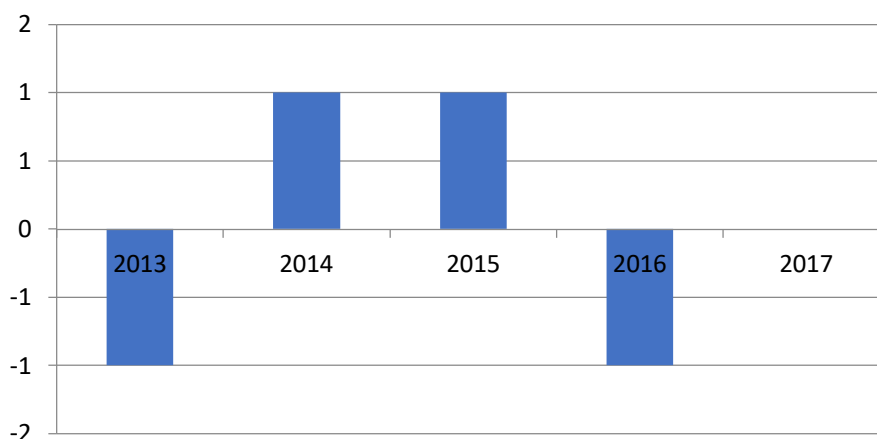
A bevándorlás-elvándorlás egyenlege 2013-tól negatív a településen, azaz az elvándorlások száma meghaladja az odavándorlás számát.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2013	0	1	-1
2014	1	0	1
2015	3	2	1
2016	0	1	-1
2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

természetes szaporodás (fő)

A természetes szaporodás vizsgálatakor megállapítható, hogy a vizsgált években folyamatosan nő a halálozások száma. A 2.1 és a 3 számú táblázatok egyértelműen felhívják a figyelmet arra, hogy a településen magas számban élnek idősek, s így fokozott odafigyelést igényelnek.

Értékeink, küldetésünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a településen aktívan részt vesznek a munkavállalásban.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők kiemelkedjenek a saját helyzetükből.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek tehetséggondozását. Folyamatosan odafigyelünk az idősök hasznos szabadidő eltöltésére. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén családi szerepvállalásuk mellett a kulturális szórakozás lehetőségének biztosítását. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők akadálymentes közlekedésének biztosítására.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segít abban, hogy mindenkinek egyenlő esélye legyen az élet bármely területén.

Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg. Valamint „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Somlóvecse település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Az EU 2020 stratégia²

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább

² A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program³

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.⁴ A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetének javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia⁵

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti roma integrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁶

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program⁷

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az

³ A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormánya, 2012. április [www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo_C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20\(SzKT%2020\).pdf](http://www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo_C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20(SzKT%2020).pdf)

⁴ Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

⁵ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

⁶ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezet.hu

⁷ A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határozza meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Somlóvecse Község Önkormányzata Képviselő-testületének a Szociális juttatások rendszeréről szóló 2/2015 (II.27.) önkormányzati rendelete:

A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy a településen olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgál. E rendelet szabályozza:

- a) települési támogatásként lakhatási támogatás nyújtását
- b) rendkívüli települési támogatás nyújtását
 - ba) temetési támogatást
 - bb) krízistámogatást
 - bc) eseti támogatást
- c) köztemetést

- a) támogatást Idősek Világnapja, illetve Karácsony alkalmából
- b) óvodáztatás, illetve iskoláztatás költségeihez történő hozzájárulást,
- c) tanulóbérlet vásárlási támogatást,
- d) tankönyv vásárlást támogatást
- e) babakelengye támogatást

A közteherviselés vonatkozásában gépjárművek után fizetendő adó, illetve a személyszállítás terheli a lakosságot. Közszolgálatokk felé való tartozásokról, illetve védendő fogyasztókról nyilvántartást, adatok hiányában nem vezet az önkormányzat.

Gépjárműadót 28 fő, iparüzési adót 22-en fizetnek. A településen kommunális hulladék nincs.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az alábbiakban azon jogszabályi rendelkezések ismertetésére kerül sor, amelyek koncepciók, tervek elkészítését írják elő az önkormányzatok számára.

Költségvetési rendelet – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében a jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester február 15-ig benyújtja a képviselő-testületnek.

Évről évre egyre kevesebb anyagi lehetősége van a településnek arra, hogy éves költségvetési rendeletében olyan kiadásokat tervezzen, mellyel csökkenthetné a nagyvárostól távoli kistépülés adta hátrányokat. Az évente megrendezésre kerülő hagyományos rendezvények lebonyolítására bizonyos összeg betervezése kerül.

Gazdasági program – a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági prgramban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felel.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Somlóvecse 27 településsel együtt tagja a Devecseri Központi Háziiorvosi Ügyeletet Fenntartó Társulásnak, valamint szintén devecseri székhelyű Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társulásnak, amely a belső ellenőrzési, a házi segítségnyújtási feladatokat látja el.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatai kimutatása

Az adatgyűjtés a TEIR rendszerből, a KSH-TSTART adatbázisából, illetve az önkormányzatnál meglévő adatokból helyi információk alapján végzetük. A TEIR adatbázisán kívül a felhasználható adatokat az iskola, óvoda, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, védőnő, háziiorvos, könyvtár és művelődési ház, a Közös Önkormányzati Hivatal nyilvántartásai, és a polgármester biztosították.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értik a szakemberek, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység nemcsak új fogalom, hanem viszonylag újkeletű jelenség is az emberiség történelmében, hiszen a XX. században jelent meg először. A mélyszegénység fogalmát a Társadalmi Megújulás Operatív Program (későbbiekben: TÁMOP) „Közösségi felzárkóztatás a mélyszegénységben élők integrációjáért” című pályázati felhívás bizonyos része írja le pontosan. Eszerint:

„Azokat a közösségeket, amelyek mélyszegénységbe süllyedtek a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.”

A mélyszegénység megítélése, mint „kategória” behatárolása országtól függően más és más. Az ENSZ által használt abszolút mélyszegénységi küszöb szerint például ebbe a csoportba tartozók kevesebb, mint 1,25 dollárból élnek naponta. Ez a mérőszám elsősorban a fejlődő országokra jellemző, a fejlett világban, más mutatókat használnak. Így Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. Ez forintosítva Magyarországon 70 800 forint havi jövedelmet jelent. A fogalmak, mint látható, nem azonos élethelyzetet fednek, általánosan elmondható, hogy a szegényebb országok szegényei sokkal szegényebbek, mint a gazdagabb országban élő alacsony társadalmi státuszúak. Másik használt fogalom a létminimum, amely egy szerény, de elfogadható életminőséget tesz lehetővé. Ez jelenleg Magyarországon a 90 450 forintos havi jövedelem. Az ennél kevesebb jövedelemmel rendelkezőket nevezhetjük szegénynek. Ez a réteg a népesség 25-30 %-át teszi ki. Ekkora tömeget a szociálpolitika képtelen eltartani, így a mélyszegénység határát a minimálnyugdíj 28 500 forintos havi értéke alatti jövedelműeknél húzzák meg. A szegénység, mint szó a szocializmus időszakában tiltott fogalom volt, helyét a „hátrányos helyzetű” és „halmozottan hátrányos helyzetű” kifejezések vették át.

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat a lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet. Ezekben a térségekben a születéskor várható élettartam is lényegesen alacsonyabb. Hazánkban a mélyszegénység fogalmát gyakran azonosítják a cigánysággal, holott a mélyszegénység nem egyértelműen bőrszín függő. Bár kijelenthető, hogy a mélyszegénységben élők nagy része cigány származású.

Magyarországon a mélyszegénységben élők területi elrendeződése nagyjából egybeesik a leghátrányosabb helyzetű kistérségek (továbbiakban LHH kistérség) területével

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdése értelmében a jövedelem: az az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó megszerzett vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, és azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni.

vagyoni: az a hasznosítható ingatlan, jármű, továbbá vagyoni értékű jog, amelynek külön-külön számított forgalmi értéke, illetőleg összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, vagy együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 4. § -a értelmében jövedelem: az a személyi jövedelemadóról szóló törvényben adóköteles jövedelemként meghatározott belföldről vagy külföldről származó vagyoni érték, bevétel, amelynek havi összege meghaladja a mindenkori legkisebb munkabér összegét; **rendszeres jövedelem:** a legalább három egymást követő hónapban keletkezett jövedelem.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A fejezetre vonatkozó jogi szabályozás szerint a helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során közfoglalkoztatást szervez, figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását, döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit, az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat a Mötv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását. Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21. § - 23. §. Az Ebktv. fenti paragrafusai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a

munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb.

Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása.

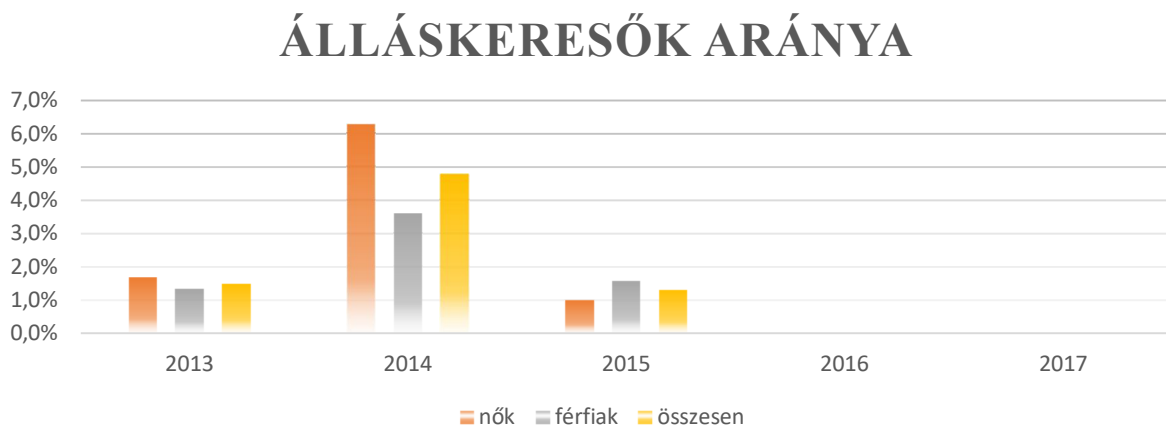
3.2.1. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/Nyilvántartott állás keresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Nyilvántartott állás keresők száma (fő)					
	Nő (TS 0804)	Férfi (TS 0803)	Összesen	Nő (TS 0802)		Férfi (TS 0801)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	30	38	68	0,5	1,7%	0,5	1,3%	1	1,5%
2014	28	35	63	1,75	6,3%	1,25	3,6%	3	4,8%
2015	26	32	58	0,25	1,0%	0,5	1,6%	1	1,3%
2016	na.	na.		1		0,25		1	
2017	na.	na.		na.		na.		0	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Somlóvecse településre vonatkozóan megállapítható a fenti adatok alapján, hogy 2013-ról 2014-re ugrásszerűen megemelkedett az állás keresők száma. Megfigyelhető ezen időszak alatt, hogy a nyilvántartott állás kereső nők száma 1,7 %-ról 6,3 %-ra emelkedett, míg a férfiak száma 1,3 %-ról 3,6 %-ra növekedett, majd 2015-re visszaesett a munkanélküliek száma.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

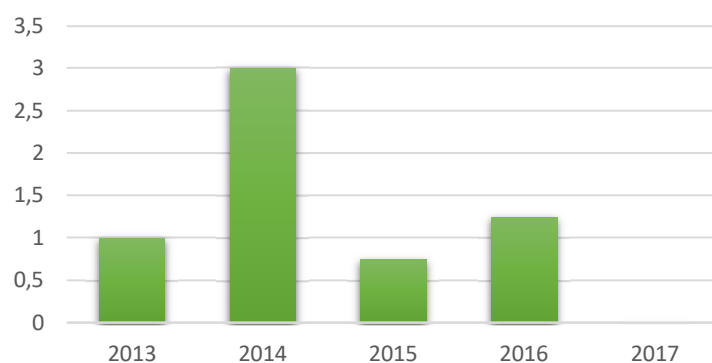

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott állás keresők száma összesen	Fő összesen	2013	2014	2015	2016	2017
		1	3	0,75	1,25	0
20 év alatti (TS 1002)	Fő	0	0	0	0	na.
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	na.
20-24 év (TS 1003)	Fő	0,25	0,25	0,25	0	na.
	%	25,0%	8,3%	33,3%	0,0%	na.
25-29 év (TS 1004)	Fő	0	0	0	0	na.
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	na.
30-34 év (TS 1005)	Fő	0	0,5	0	0	na.
	%	0,0%	16,7%	0,0%	0,0%	na.
35-39 év (TS 1006)	Fő	0,25	1,25	0,25	0,5	na.
	%	25,0%	41,7%	33,3%	40,0%	na.
40-44 év (TS 1007)	Fő	0	0,25	0,25	0,25	na.
	%	0,0%	8,3%	33,3%	20,0%	na.
45-49 év (TS 1008)	Fő	0,25	0	0	0,25	na.
	%	25,0%	0,0%	0,0%	20,0%	na.
50-54 év (TS 1009)	Fő	0	0,25	0	0	na.
	%	0,0%	8,3%	0,0%	0,0%	na.
55-59 év (TS 1010)	Fő	0,25	0,5	0	0,25	na.
	%	25,0%	16,7%	0,0%	20,0%	na.
59 év feletti (TS 1011)	Fő	0	0	0	0	na.
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	na.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Állás keresők száma (fő)

A fenti táblázat adatai alapján megállapítható, hogy az elmúlt 5 év adatait vizsgálva a nyilvántartott állás keresők száma csökkent. A legmagasabb arányban a 35-39 év közötti korosztály tagjai keresnek munkát.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya

Év	Nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma			180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma					
	fő			fő			%		
	Nő (TS 0802)	Férfi (TS 0801)	Összesen	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen
2013	0,5	0,5	1	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
2014	1,75	1,25	3	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
2015	0,25	0,5	1	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
2016	1	0,25	1	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
2017	na.	na.	#ÉRTÉK!	0	0	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Somlóvecse településen nincs 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső.

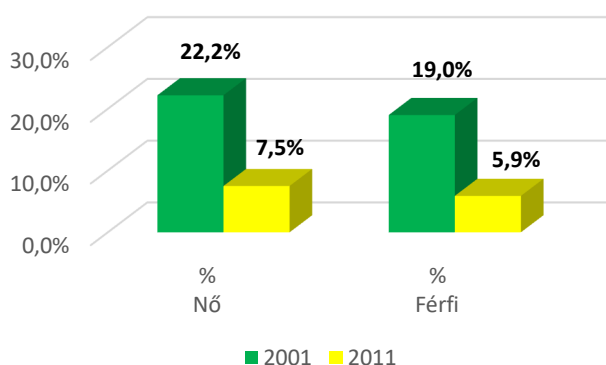
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatása

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Nő (TS 1602)	Férfi (TS 1601)	Nő	Férfi
	%	%	%	%
2001	77,8%	81,0%	22,2%	19,0%
2011	92,5%	94,1%	7,5%	5,9%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában

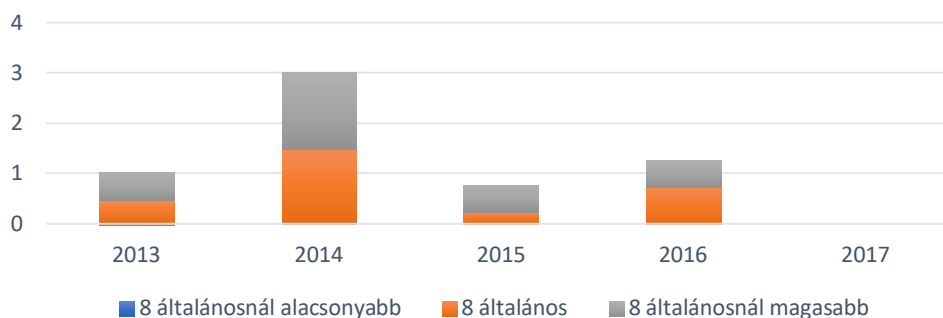
Somlóvecse lakosságának iskolázottságára vonatkozó adatok azt mutatják, hogy a település kedvező iskolázottsági mutatókkal rendelkezik. Elhanyagolható a településen azok száma, akik nem rendelkeznek legalább általános iskolai végzettséggel. 2011-re a nők 7,5%-a, a férfiak 5,9%-a nem rendelkezik iskolai végzettséggel.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	1	0	0,0%	0,5	50,0%	0,5	50,0%
2014	3	0	0,0%	1,5	50,0%	1,5	50,0%
2015	1	0	0,0%	0,25	33,3%	0,5	66,7%
2016	1	0	0,0%	0,75	60,0%	0,5	40,0%
2017	na.	na.		na.		na.	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliek iskolai végzettsége (fő)

A regisztrált munkanélküliek számát a 8 általános, vagy a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek teszik ki, 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű nincs köztük.

A felnőttoktatásban való részvételre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal. A 16. életévig tartó tankötelezettség következtében csökkent a nyolc osztállyal nem rendelkező tanulók száma. Az idősebb munkavállalókra pedig nem jellemző, hogy vállalkoznának még képzésre.

c) közfoglalkoztatás

Azok a munkavállalók, aki nem tudtak, vagy nem akartak távolabbi településeken munkát vállalni, azok próbálnak meg élni a közcélú foglalkoztatás lehetőségével. Ebbe a csoportba tartoznak még azok is, akik végzettsége nem tette lehetővé a távolabbi munkavégzést. Somlóvecsén a közfoglalkoztatottak száma 3-5 fő között van.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Erre az alpontra vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma 1-2 fő vonatkozásában változik az évek alatt. Ennek oka lehet az, hogy a végzett fiatalok nagyvárosokban, külföldön helyezkednek el, és csak abban az esetben jelenik meg Somlóvecse vonatkozásában, mint pályakezdő, ha nem tud semmiképpen elhelyezkedni, itthon marad szülei, családja mellett.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Erre az alpontra vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Erre az alpontra vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrány nyilvánvalóan, hogy Somlóvecse távol van a nagyváros munkalehetőségétől, ha lehetősége van mégis a munkavállalásra a több műszakos rendben való elhelyezkedésből adódó nehézség is gond, elsősorban a gyermekkel, illetve gyermekekkel rendelkező édesanyák körében.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, települési támogatás.

Természetbeni ellátás a közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Flt. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat. Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

- a) munkaerőpiaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresői, rehabilitációs, helyi (térsgéi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

Álláskeresők támogatása

A **támogatott képzésben részesíthető személyek** körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Flt. 14. §-a rögzíti.

A **hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások** nyújthatók az Flt. 16. §-a alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az **álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás** nyújtható az Flt. 17. §-a szerint annak az álláskeresőnek, valamint rehabilitációs ellátásban részesülő személynek, aki munkaviszonyon kívüli tevékenységgel gondoskodik önmaga foglalkoztatásáról, ideértve azt is, aki vállalkozást indít, vagy vállalkozáshoz csatlakozik.

A **munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról** az Flt. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás

nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató részére.

Az álláskeresők ellátására vonatkozóan az Flt. 25. §-a szerint **álláskeresői járadék** folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

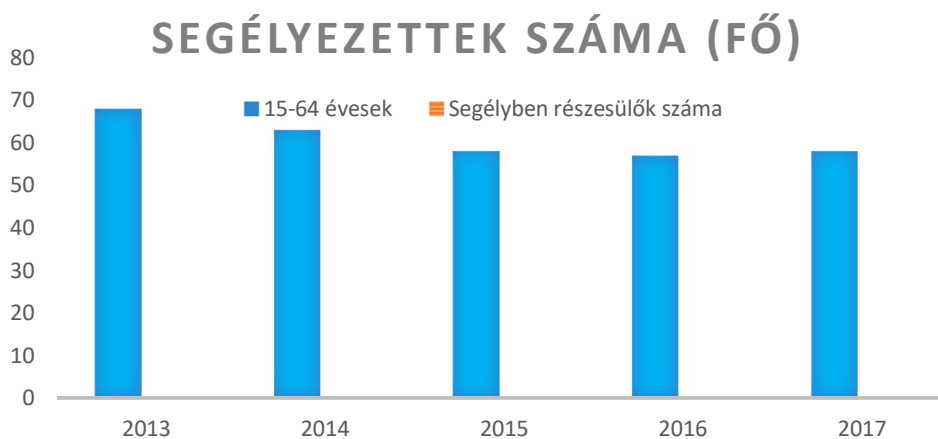
Az Flt. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére **nyugdíj előtti álláskeresői támogatást** kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási **költségtérítés** állapítható meg az Flt. 32. §-a szerint.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2013	68	0	0,0%
2014	63	0	0,0%
2015	58	0	0,0%
2016	57	0	0,0%
2017	58	0	0,0%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

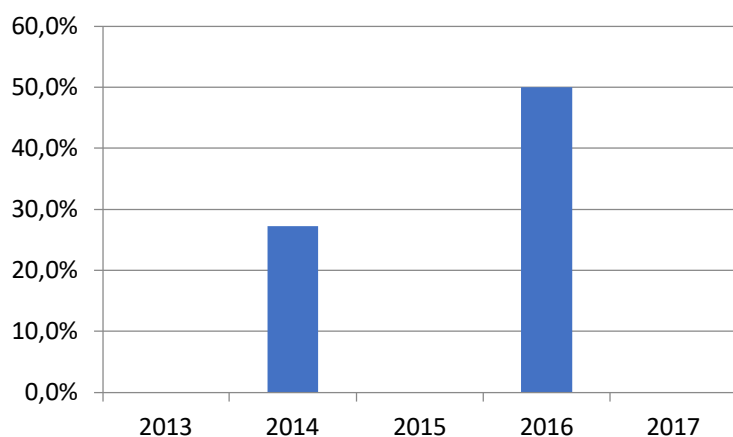

Az álláskeresői segélyben részesülők száma a településen nem jellemző. Ennek oka valószínűsíthetően az, hogy betöltötték a nyugdíjkorhatárt ezek az emberek és jogosulttá váltak a nyugellátásra.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2013	1	0	0,0%
2014	2,75	0,75	27,3%
2015	0,75	0	0,0%
2016	0,5	0,25	50,0%
2017	na.	na.	

Álláskeresési járadékra jogosultak aránya (%)

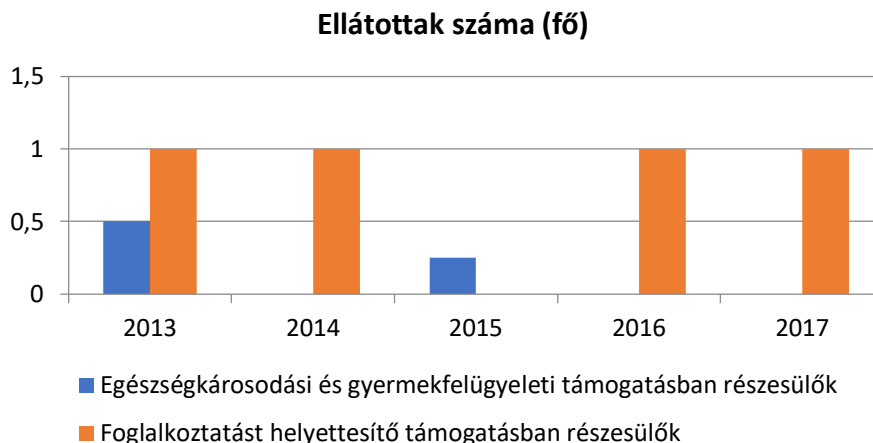

A nyilvántartott álláskeresők száma csökkenő tendenciát mutat, és az álláskeresési járadékra jogosultak aránya is alacsony.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2016. márc. 1-től (TS 5401) (2015. február 28.-ig rendszeres szociális segélyben részesülők (TS 1401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési segély - TS 7015 negyedévek átlagában számolva)	
	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2013	0,5	0,74%	1	100,00%
2014	0	0,00%	1	36,36%
2015	0,25	0,43%	0	0,00%
2016	0	0,00%	1	200,00%
2017	na.	#ÉRTÉK!	1	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korúak ellátásánál vizsgálnunk kell a munkanélküliek, álláskeresőök állományát is, mivel az álláskeresői ellátás megszűnését követően válhatnak jogosulttá a támogatásra.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Elégtelen lakhatási feltételek:

Az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottsága (General Comment No. 4, the UN

Committee on Economic, Social and Cultural Rights) 1991-ben egy indoklást adott ki, melyben értelmezte a megfelelő lakás fogalmát, amely bármely ország lakáspolitikájának kiinduló pontja kell, hogy legyen. Ez a következő elemeket tartalmazta:

- a lakhatás jogi biztonsága, azaz védelem az erőszakos kilakoltatás ellen;
- alapszolgáltatásokhoz és infrastruktúrához való hozzáférés (ivóvíz, energia, szennyvízcsatorna, fűtés, világítás, stb.);
- megfizethetőség (a lakhatással kapcsolatos költségeknek olyan szinten kell lennie, hogy más alapvető szükséglet kielégítését vagy megszerzését ne veszélyeztesse);
- lakás alapvető minőségi és mennyiségi elemei (alapterület, fűtés, stb.);
- biztosítani kell az elesett csoportok lakáshasználatának lehetőségét (idősek, gyerekek, mozgáskorlátozottak, halálos betegek, HIV fertőzöttek, természeti katasztrófák áldozatai, stb.);
- elhelyezkedés (a megfelelő lakásnak olyan helyen kell lennie, amely lehetővé teszi a munkába járást, valamint egészségügyi szolgáltatás, iskola, és egyéb szociális szolgáltatások igénybe vételét);
- kulturális megfelelés (a lakás megépítési módjának és az építéshez használt anyagoknak alkalmasnak kell lennie a kulturális identitás és különbözőség kifejezésére).

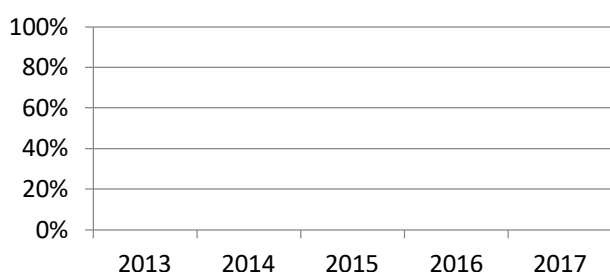
Az ezen tényezőknek meg nem felelő lakásokat tekintjük elégtelen lakhatási feltételeknek.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakás-állomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakás-állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2013	52	2	0		0		0	
2014	52	2	0		0		0	
2015	52	2	0		0		0	
2016	53	2	0		0		0	
2017	53	2	0		0		0	

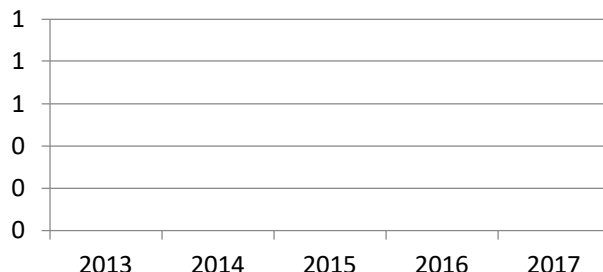
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány megoszlása

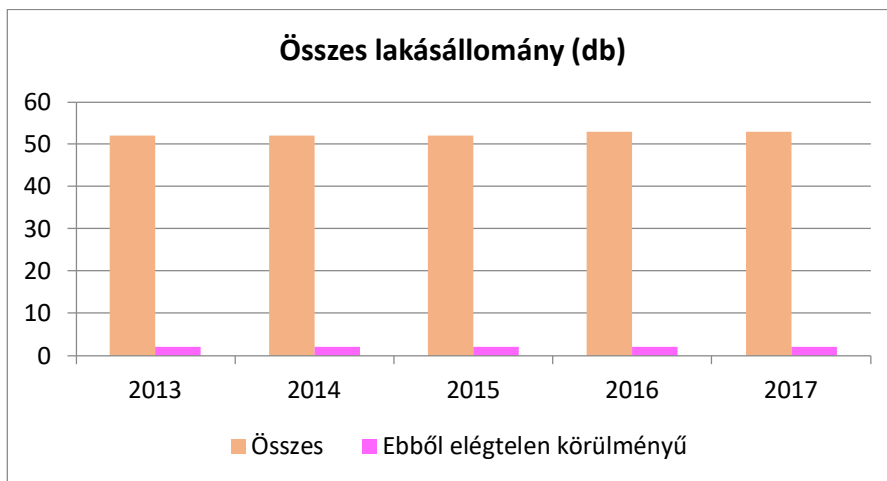
■ bérlakás ■ szociális ■ egyéb lakáscélra használt

Összes bérlakás (db)

■ Összes bérlakás ■ Ebből elégtelen körülményű

Összes lakásállomány (db)

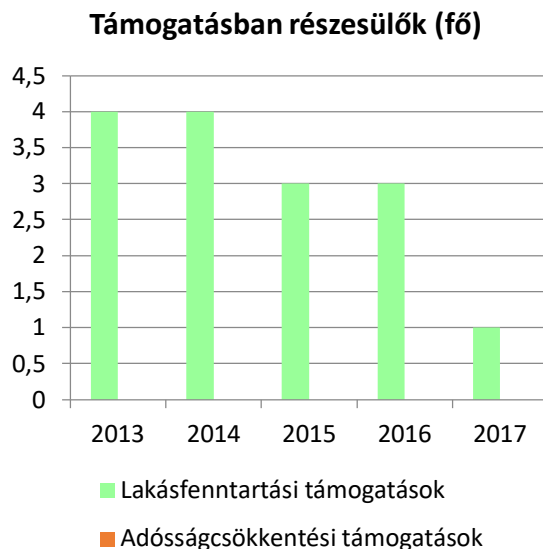

Somlóvecse községben az összes lakásállomány 2013-2017 között 53 darab, ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma 2 darab körül mozog. Bérlakás állomány, szociális lakás állomány és egyéb lakáscélra használt nem lakóingatlanok nincsenek a községben.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők

Év	száma	
	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Összesen adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2013	4	0
2014	4	0
2015	3	0
2016	3	0
2017	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakásfenntartási támogatások száma évről évre csökkenést mutat. Ennek oka, hogy a településen élő embereknek sikerült elhelyezkedni a munkaerőpiacon, ezáltal jobb az életszínvonal, és kevesebben jogosultak a támogatásra.

Adósságcsökkentési támogatás folyósítására a településen nincs lehetőség. Az önkormányzat anyagi helyzete nem teszi lehetővé, hogy ilyen jelentős összegű tartozás rendezésében anyagi segítséget nyújtson, szakmai segítséget tud adni a családsegítő munkatársa révén.

a) bárlakás-állomány

Somlóvecse településen nincsenek bérlakások.

b) szociális lakhatás

Somlóvecse településen nincsenek szociális lakások.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Somlóvecse településen nincsenek egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok.

e) lakhatást segítő támogatások

Települési támogatás: Az Önkormányzat Képviselő-testülete szociális rászorultság esetén a jogosult számára települési támogatásként lakhatási támogatást állapít meg az Szt. 45. §-ában és 48. §-ában foglaltak figyelembevételével, valamint Somlóvecse Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2015 (II.27.) önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek szerint.

f) eladósodottság

A lakosság eladósodottságára vonatkozóan nincsenek adataink.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településen vezetékes vízzel, villannyal, gázzal, telefonhálózattal ellátott, burkolt utakkal rendelkezik.

A közüemi vízellátást a Bakonykarszt Zrt.-n keresztül biztosítják a település lakossága számára. Az áramszolgáltatást és a gázszolgáltatást az E.ON és a Nemzeti Közművek biztosítják, telefonhálózattal ellátott a lakosság. A mobilhálózatok elérhetőek, a televíziós csatornák biztosítását kábel TV nem, de műholdon keresztül sugárzó cégek lehetővé teszik.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

A településen nincsenek telepek, szegregátumok.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A településen nincsenek telepek, szegregátumok.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A településen nincsenek telepek, szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény alapján, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik: a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, a fogorvosi alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról, a védőnői ellátásról, az iskola-egészségügyi ellátásról.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

A Sztv. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat. Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, az utcai szociális munka, nappali ellátás. Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

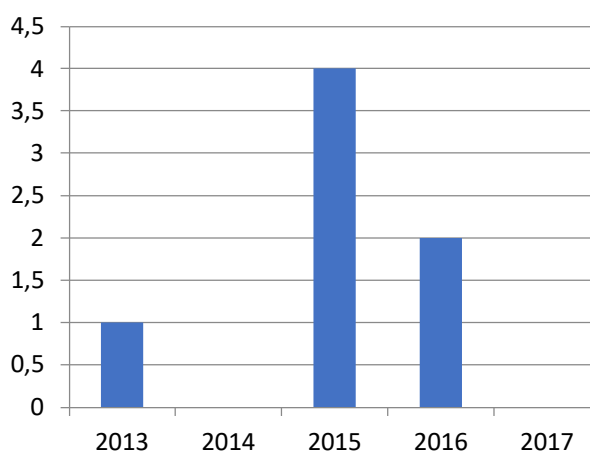
Háziorvosi ellátás megoldott a településen. Az orvos ellát felnőtteket és gyermekeket egyaránt, két hetente keddi napon, délelőtt 10 órától 11 óráig rendel, a hét többi napján Somlószőlős községben látja el a betegeket. Szakrendelésre Devecserbe, Pápára vagy Ajkára mennek el a betegek. Gyermekorvos a településen nincs, Pápára vagy Ajkára kell elmenni.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2013	1
2014	0
2015	4
2016	2
2017	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Közgyógyellátottak száma (fő)

A Szt. szabályozza, hogy ki az, aki közgyógyellátásban részesülhet. Alanyi jogon az átmentei gondozásban részesülő, a nevelésbe vett kiskorú, rendszeres szociális segélyben részesülő egészségkárosodott személy, pénzellátásban részesülő hadigondozott és nemzeti gondozott, központi szociális segélyben részesülő, rokkantsági járadékos, egyéb rokkantsági ellátásban részesülő, az, aki után szülője magasabb összegű családi pótlékban részesül, vagyis tartós beteg gyermek után kaphatnak közgyógyellátási igazolványt. A tartós beteg gyermek jogán járó igazolások rendszerét nagymértékben megszigorították, így valószínűsíthetően ennek tükrében majd az igazolványok lejártá után ez megmutatkozik a közgyógyellátást igénylők számában is. Méltányossági jogcímen az a szociálisan rászorult személy is jogosult közgyógyellátásra, akinek esetében a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállnak.

Jelenleg a közgyógyellátási igazolványok kiállításának kérelmezése 2013. január 1-től átkerült a járási hivatalhoz.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma 2016. évre 2 főre csökkent.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2013	na.	na.	#ÉRTÉK!
2014	na.	na.	#ÉRTÉK!
2015	na.	na.	#ÉRTÉK!
2016	na.	na.	#ÉRTÉK!
2017	na.	na.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díjban részesítettek vonatkozásában nem rendelkezünk adatokkal.

- b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Évente egy alkalommal helyben tüdőszűrő vizsgálat, időszakonként csoportosan szervezett mammográfiai vizsgálat van Veszprémben. A koragyermekkori kötelező szűréseket a védőnő helyben végzi, probléma esetén a házi orvoshoz irányítja az érintetteket.

- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Nem rendelkezünk adatokkal.

- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés a somlószőlősi telephellyel rendelkező szociális szövetkezet konyhájáról történik, az itt főzött ételt fogyasztják a somlóvecseiek is, akik szociális étkeztetés keretében kapnak ellátást. Az ételmezésvezető szigorúan betartja az egészséges táplálkozás szempontjából fontos szabályokat, így sok zöldség van jelen az összeállított menükben, nyersen és párolva egyaránt, illetve savanyúság formájában is. Fontos a tejtermékek nagymértékű jelenléte a napi táplálkozásban, a kisgyermekes esetében a megfelelő kalciumbevitel a növekedésük miatt szükséges, az idős emberek esetében a csonttrikulás megelőzése érdekében nélkülözhetetlen. Odafigyelnek a sómennyiség minimális bevitelére, ez azonban nehéz feladat, ugyanis a magyar szokások szerint az emberek hozzá vannak szokva a jelentős mennyiségű só használatához. Próbálják kerülni a cukor nagymértékű használatát. A húsból a soványakat részesítik előnyben, illetve a baromfi és a hal kerül még az étlapra. Kerülik a bő olajban kisült dolgokat /rántottak, fánk stb./ A gabonafélék esetében az olyanokat választják, amelyek teljes kiőrlésű lisztet is tartalmaznak, illetve keresik az olyan termékeket, ami magvakat tartalmaz.

- e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen nem működik focicsapat.

- f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Tuskevári Közös Önkormányzati Hivatal Családsegítő és gyermekjóléti szolgálata végzi az alapellátást. Az igénylőknek a családsegítés és gyermekjóléti szolgálat igénybevitelére heti egy alkalommal van lehetőségük. A hét többi napján telefonon elérhető a családgondozó és igény esetén soron kívül is jön.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor
Tudomásunk szerint erre irányuló bejelentés nem történt a településen.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül
Minden általános és középiskolás korú gyermeket nevelő család gyermekként – a polgármester által meghatározott összegű – beiskolázási támogatásban részesül. Karácsonykor a nyugdíjasok – a polgármester által meghatározott összegű – támogatásban részesülnek.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai
A polgármesteri hivatal épülete ad otthont az orvosi rendelőnek, gyermekvédelmi tanácsadónak. A településen minden év júliusában kerül sor a falunapra, melyen színes programok közül választhatnak a megjelentek.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)
A településen él roma lakosság, de etnikai konfliktusokról nincs tudomásunk.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)
Mikulás nap alkalmából minden 14. életévét be nem töltött gyermeket egy apró ajándékkal lepünk meg.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nincs roma nemzetiségi önkormányzat a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Higiénia hiánya	Tájékoztató előadások és szűrővizsgálatok szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.

A **gyermekjóléti szolgáltatás** olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét. A településen a gyermekjóléti alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményekben jelen van. A gyermekek, az iskolás korúak ellátása, esélyegyenlősége, az egyenlő bánásmód szerint jól működik. A képviselő-testület minden évben átfogó értékelést fogad el a településen jelentkező gyermekvédelmi feladatok ellátásáról.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) gyermekétkeztetés,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.
- d) Biztos Kezdet Gyerekház

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- b) a védelembe vétel,
- c) a családba fogadás,
- d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- e) a nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,

- g) az utógondozás elrendelése,
- f) az utógondozói ellátás elrendelése,
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, az illetékes hatóság a gyermeket védelembe veszi. A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2013	0	0
2014	0	0
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A település lakosságszerkezete erősen előregedő. A gyermekek száma fokozatosan csökken. Védelembe vett és veszélyeztetett gyermek a településen nem él.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítását a Gyvt 67/A §-a rögzíti.

1. Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról

– önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

2. Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a hátrányos helyzet a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítását a szülő vagy törvényes képviselő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg, de a megállapítást követően is kérelmezheti. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának időtartamára állapítható meg.

A gyermekek nagy része között átfedés van a gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban lévők és a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek tekintetében, azonban azt nem jelenthetjük ki, hogy egyikből egyenes arányban következik a másik. Alacsony iskolai végzettségű szülők is nevelhetik problémamentesen gyermekeiket, és a jó anyagi körülmények között élő, magas iskolai végzettségű, szülők gyermekek között is előfordulhat problémás eset.

A településen jól működik a szociális jelzőrendszer. Ennek oka a település nagyságában (kistépülés) és a rendszerben dolgozó szakemberek lelkiismeretes munkájában keresendő. Igaz, hogy nem mindig írásban, működik a rendszer, hiszen a rendszerben dolgozó szakemberek (gyermekjóléti szolgálat családgondozója, az orvosok, védőnők, ifjúságvédelmi felelősök, a pedagógusok, jegyző stb) napi kapcsolatban állnak egymással.

Az igazolatlan iskolai hiányzás tekintetében az iskolai hiányzás valódi oka nem mindig derül ki. A jogalkotó által adott lehetőség (családi pótlék megvonása) nem minden esetben jelent megoldást a problémára. Az iskolai hiányzás oka mögött előfordulhat, hogy a gyermek dolgozik, azért, hogy enyhítsen a család kilátástalan anyagi helyzetén. De az is előfordulhat, hogy a gyermeket bántalmazza a családban. Fontos és szem előtt tartandó követelmény, hogy az igazolatlan hiányzások esetén előírt jelzési kötelezettség megfelelően működjön, és valódi segítséget kapjon a gyermek. Az igazolatlan iskolai hiányzások jellemzően a 14-16 életévüket betöltött fiatalok esetében jelentkeznek. Ennek oka, hogy a fiatalok elkerülnek a távolabbi városok középiskolaiba. A szülő ekkor már nem tudja kontrollálni azt, hogy gyermeke miután felszáll a buszra bemegy-e az iskolába, vagy azt, hogy nem jön-e el korábban. Vannak, akiket csak megszedít az új közösség és az új barátok, de a szülő, az iskola, a gyermekjóléti szolgálat hatására megváltoznak, visszatálnak a helyes útra, megszűnnek az igazolatlan hiányzások.

Azonban vannak olyanok is akik semmilyen módon nem vehetők rá arra, hogy bejárjanak az iskolába. Ebben az esetben nem számít, hogy a szülőtől elveszik a családi pótlékot, hogy fegyelmi eljárást kezdeményez az iskola, hogy szabálysértési eljárás indul a szülő ellen, melynek eredményeként pénzbírság is kiszabásra kerülhet. Ezekre a fiatalokra semmivel sem lehet hatni. Remélhetőleg a tankötelezettség 16. életévre való leszállítása egyrészt majd csökkenti az igazolatlan hiányzások számát. Azonban ennek következményeként megjelenik egy olyan fiatal alulképzett réteg, aki nem talál majd munkát és bekerül a munkanélküliek rendszerébe.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek szociális helyzete alapján jogosult

a) a Gyvt. 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és – ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek – a szünidei gyermekétkeztetésnek,

b) a 20/A. §-ban meghatározott természetbeni támogatásnak,

c) az e törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A nagykorúvá vált gyermek is kérelmezheti a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben nappali tagozaton tanulmányokat folytat és megfelel a Gyvt. 20. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltaknak.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a települési önkormányzat jegyzője 1 év időtartamra állapítja meg.

A jogosultság megállapítását jövedelmi és vagyoni vizsgálat előzi meg a Gyvt. 2. és 7. §-ai alapján.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2013	2
2014	3
2015	3
2016	3
2017	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2014-2015-2016 vonatkozásában változatlan, majd 2017. évben 1 főre csökkent. Az igénylők nagy jelentőséget

tulajdonítanak annak, hogy igényeljék ezen ellátást, mert így biztos, hogy nem maradnak ki az ingyenes tankönyv ellátásból, az ingyenes vagy kedvezményes étkeztetésből, illetve a további juttatásokból.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Pénzbeli ellátásra jogosult: a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjául kirendelt hozzátartozó ha

- a) gyermek tartására köteles, és
- b) nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

Nincs ilyen juttatás a településen.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A törvényi szabályozás szerint az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek után a szülők mentesülnek az intézményi térítési díj fizetése alól. Fentiek körbe nem tartozó, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után a szülők az intézményi térítési díj 50%-át fizetik. Három vagy több gyermekes családoknál gyermekeként, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek és tanuló után az intézményi térítési díjnak az 50 %-át kell kedvezményként biztosítani. 2015. szeptember 1. naptól megváltozott a gyermekvédelmi törvény erre vonatkozó szabályozása. A módosítás értelmében gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani az óvodai nevelésben részesülő gyermek után ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- nevelésbe vették
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

A nem magyar állampolgárságú gyermekek esélyegyenlőségnek biztosítása esetén az elsődleges cél, hogy a gyermekek bejussanak a számukra megfelelő közoktatási intézményekbe, illetve oktatásuk során az interkulturális pedagógiai program megszervezésének feltételei biztosítottak legyenek. A köznevelési törvény minden

Magyarországon élő vagy tartózkodó gyermek számára előírja az oktatásban történő kötelező részvételt, a magyar menedékjogi törvény pedig kifejezetten hivatkozik a gyermek mindenek felett álló érdekének elvére. A nagyobb befogadó állomásokon megjelenő, külföldi állampolgárságú gyermekek egy része nem kerül be közoktatási intézménybe, vagy aránytalan utaztatással, intézményváltás során jut csak hozzá oktatási szolgáltatáshoz. A Magyarországon élő egyéb külföldi állampolgárságú gyerekek esetében az anyanyelvüknek és kulturális helyzetüknek megfelelő, interkulturális pedagógiai program minőségi feltételeit kell vizsgálni.

Nem él a településen nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem él a településen szegregált lakókörnyezetben gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek napközbeni ellátásának formái - a gyermekek életkorának megfelelően -

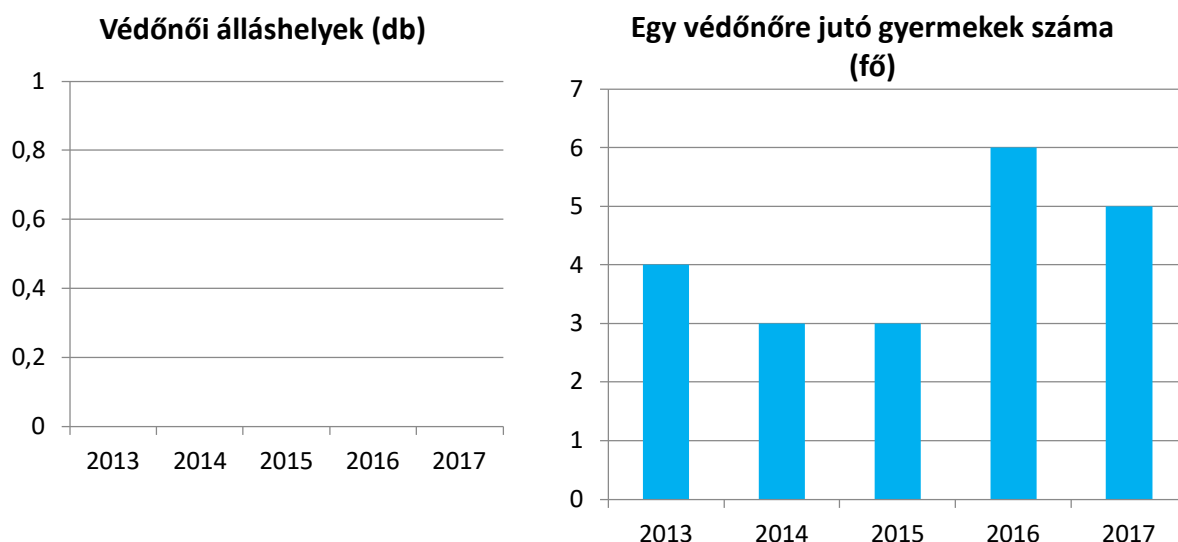
- a) a bölcsődei ellátás,
- b) a napközbeni gyermekfelügyelet, és
- c) az alternatív napközbeni ellátás.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2013	0	4
2014	0	3
2015	0	3
2016	0	6
2017	0	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Somlóvecse településen nincs védőnői szolgálat, a szomszédos településen – Nagyalásony Községben – található.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2013	0	101	0	8	0
2014	0	98	0	8	0
2015	0	96	0	7	0
2016	0	94	0	6	0
2017	0	86	0	6	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A háziorvosi ellátás megoldott a településünkön. Az orvos ellát felnőtteket és gyermekeket egyaránt, két hetente keddi napon, délelőtt 10 órától 11 óráig rendel, a hét többi napján Somlószőlős községben látja el a betegeket.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én)(TS 4901)
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyermekcsoportok száma gyógypedagógiai nevelésben (TS 2501)
2013	1	0	0	0	0	0
2014	3	0.	0.	0.	0.	0.
2015	2	0	0	0	0	0
2016	4	0	0	0	0	0
2017	3	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Korai fejlesztés, bölcsőde, családi napközi a településen nincs. Óvoda sem található a településen, a gyerekek a somlószlósi vagy a nagyalásnyi óvodába járnak.

d) gyermekjóléti alapellátás

Tüskevári Közös Önkormányzati Hivatal Családsegítő és gyermekjóléti szolgálata végzi az alapellátást.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelméről az ún. védelmi háló, jelzőrendszer gondoskodik. Ennek tagjai a gyermekjóléti szolgálat, az óvoda, iskola pedagógusai, védőnő, orvosok, gyámhivatal, nevelési tanácsadó szakemberei, társintézmények, családsegítő szolgálat, rendőrség, polgárőrség, pártfogó felügyelet biztosítják. A jelzőrendszer – valószínűsíthetően a kis lélekszámnak is, mindenki ismer szinte mindenkit – megfelelően és megbízhatóan működik.

Az iskola és az óvoda gyermekvédelmi felelősei nyomon követik a gyermekek mindennapjait az oktatási intézményekben, amennyiben indokoltnak látják írásban és szóban egyaránt jeleznek.

A **gyermekek átmeneti gondozása** keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetekben kis település révén nagy jelentősége van a közvetlen környezetnek, szomszédoknak, problémák esetén nagy a falu összetartó ereje, problémamegoldó készsége. Amennyiben szükséges a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálat szakemberei bármilyen időpontban mozgósíthatók.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A nagygyalasonyi általános iskolában és óvodában zajlik nagyrészt a gyermekek egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáféréseinek biztosítása.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei)

A gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni a bölcsődében, az óvodában, illetve általános iskolai menzai ellátásban nyújtott étkezésre. Iskolai étkezésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe.

A gyermekétkeztetésért fizetendő intézményi és személyi térítési díjat a gyermekvédelmi törvény szabályozza. A gyermekek napközbeni ellátása intézményi térítési díjának alapja 2017. évben az élelmezés nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó napi összege.

A személyi térítési díjat a napi összeg általános forgalmi adóval növelt összegének és az igénybe vett étkezések számának, valamint a normatív kedvezmény figyelembevételével kell megállapítani.

A Gyvt. módosítását követően az önkormányzatok 2016. évtől állami normatíva alapján biztosítják a szünidei gyermekétkeztetést. A törvény a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű kiskorú gyermekek részére - a szülő kérelmére - az iskolai szünidő minden munkanapján, az óvodai nevelésben részesülő gyermekek részére az óvoda zárva tartásának időtartamára eső valamennyi munkanapon biztosítja az ingyenes meleg ételhez jutást.

Intézményi gyermekétkeztetésben részesülők közül **ingyenesen vagy kedvezményesen** vehetik igénybe az étkeztetést a nappali rendszerű nevelésben, oktatásban részesülők az oktatásban való részvétel befejezéséig.

A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése sorolja fel kik jogosultak ingyenesen az intézményi étkeztetésre és a (2) bekezdés pedig akik 50 %-os kedvezményben részesülnek.

Szünidei gyermekétkeztetést a szülő, törvényes képviselő kérelmére, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére az önkormányzatnak ingyenesen biztosítani kell.

A bölcsődei ellátásban és óvodai nevelésben részesülőknek az intézmények zárva tartásának ideje alatti munkanapokon, az iskolai oktatásban résztvevő tanulóknak a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben valamennyi munkanapon, déli meleg főétkezés formájában biztosítja.

Az állam az ingyenes és kedvezményes gyermekétkeztetéshez mutatószám alapján számított keretösszeget biztosít, míg a szünidei gyermekétkeztetéshez a ténylegesen elfogyasztott adagra megállapított normatíva alapján nyújt támogatást.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei
Tudomásunk szerint erre irányuló bejelentés nem történt a településen ez idáig.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Minden általános és középiskolás korú gyermeket nevelő család gyermekenként – a képviselő-testület által meghatározott összegű – beiskolázási támogatásban részesül.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2012/2013	0	0	4	0	100,0%
2013/2014	0	0	5	0	100,0%
2014/2015	0	0	6	0	100,0%
2015/2016	0	0	5	0	40,0%
2016/2017	0	0	5	0	40,0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2012/2013	na.	na.	na.
2013/2014	na.	na.	na.
2014/2015	na.	na.	na.
2015/2016	na.	na.	na.
2016/2017	na.	na.	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2012/2013	0
2013/2014	0
2014/2015	0
2015/2016	0
2016/2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A táblázatokban nem szerepeltetünk adatot, mivel Somlóvecsén nem működik iskola, a gyermekek a nagyalásnyai és pápai iskolákba járnak, így a rá vonatkozó adatok is ott fognak megjelenni.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Nincs ilyen ellátás a településen.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Nincs a településen kiegészítő szolgáltatás.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció
Nincs ilyen a településen.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések
Nincs mérhető adat.

a) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)
Nincs hátránykompenzáló juttatás a településen a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók részére. A településen a tehetséges gyerekek kiemelt figyelmet érdemelnének. A környékbeli általános iskolákkal összefogásban zenei, művészeti szakkörök szervezése megfontolandó.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekek számítógép és internet ismereteinek hiánya	Számítógépes oktatások szervezése

5. A nők helyzete

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításának különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerőpiaci viszonyokat kell figyelembe venni.

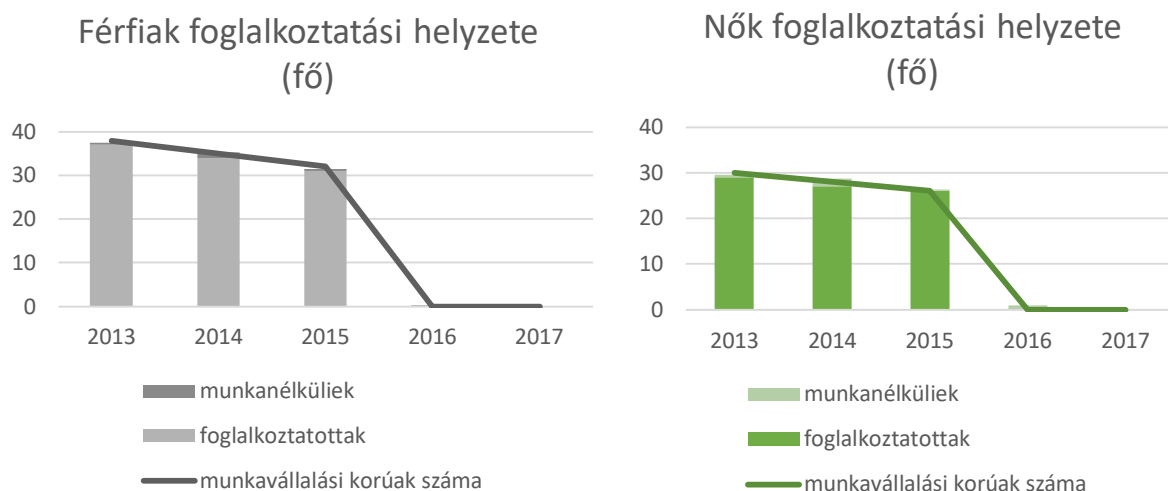
Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

- a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0804)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2013	38	30	37	29	1	1
2014	35	28	34	27	1	2
2015	32	26	31	26	1	0
2016	na.	na.	na.	na.	0	1
2017	na.	na.	na.	na.	na.	na.

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A táblázat adatait és a diagrammokat megfigyelve elmondható, hogy Somlóvecsén csökkenő tendenciát mutat mind a munkavállalási korúak száma, mind a munkanélküliek száma a férfiak és a nők esetében is, de a nők munkanélküliségi adatai magasabbak a férfiakénál. Ennek oka lehet az, hogy hányan kerülnek be a munkavállalók körébe azzal, hogy elérik az adott életkor, illetve hogy hányan kerülnek ki onnét a nyugdíjkorhatár elérésével. A munkanélküliek számának csökkenése kapcsán, a nők esetében elmondható, hogy egyrészt a csökkenés oka az, hogy a közcélú foglalkoztatás számának nagymértékű emelkedésével csökkent a munkanélküliek száma.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Ideális esetben a programokon résztvevők nemek közötti aránya megegyezik a településen élő munkanélküliek nemek szerinti megoszlásával.

Az elmúlt évek vonatkozásában nem rendelkezünk információval a nők részvételére vonatkozóan foglalkoztatást segítő és képzési programokban

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A fiatalabb generáció esetében, mivel az elmúlt évtizedben a 16. életév volt a kötelező a tankötelezettség vonatkozásában, így az Ő körükben is elenyésző a csak nyolc általános osztályt végzettek száma. Javarészüket elvégezte a szakközépiskolát, gimnáziumot, szakmát szerzett.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők hátrányos megkülönböztetési helyzete a munkaerő-piac területén nehezen vizsgálható jelenség. E megkülönböztetés megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos képesítési előírásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni).

Somlóvecse település vonatkozásában nincs adat a hátrányos megkülönböztetésre a foglalkoztatás területén.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően – különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása. A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában. A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést. A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott, - a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül

betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)23

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakokra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Felmerül kérdésként, hogy gyesről, gyedről a munkába visszatérő szülők munkahelyei milyen mértékben veszik figyelembe a munkavállaló szülői feladatait, biztosítanak-e számukra rugalmasabb munkaidőt, egyéb könnyítéseket.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

a) családtervezés, anya- és gyermekgondozás

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2013	0	4	#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	0	3	#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	0	3	#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	0	6	#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	0	5	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Országos jelenség, hogy egyre később szülnek a nők, melynek oka egyrészt az iskolai végzettségek megszerzése, az egzisztencia megteremtése, másrészt, hogy a jelen bizonytalan helyzetben nem, vagy nagyon nehezen tudnak biztos háttérrel biztosítani a fiatalok a születendő gyermeküknek. Somlóvecsében valószínűsíthetően oka lehet ennek az is, hogy – bár a település mindent megtesz annak érdekében, hogy itt tartsa a fiatalokat - a nagymérvű munkanélküliség egy részüket arra kényszeríti, hogy nagyvárosokban, vagy külföldön vállaljanak munkát, ezáltal hosszabb távon ott is telepednek le.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás. A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

Sajnos a távoltartási törvény nem hozta meg teljes mértékben a hozzá fűzött reményeket. A gyakorlatban ugyanis a 72 óra olyan rövid idő, hogy mire lezajlik az eljárás, már le is telt a 3 nap, és a bántalmazott fél akár már vissza is mehet az őt bántalmazóhoz. A következményektől való félelem is visszatartó erő. Természetesen kérheti a távolságtartást más személy is, akinek tudomására jut a bántalmazás, azonban a tapasztalatunk azt mutatja, hogy inkább elhallgatásra kerülnek ezek az esetek.

Somlóvecse vonatkozásában az elmúlt évek tekintetében nincs tudomásunk róla, hogy akár a családsegítő szolgálat, a rendőség, orvos, védőnő, egyéb intézmények tudomására jutott volna olyan eset, melyben nőt, nőket bántalmaztak.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththonok, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben a település közelében 2 anyaoththon és egy családok átmeneti otthona található. Ezek viszont általában teljes létszámmal működnek, így az elhelyezés nagyon nehéz a település közelében.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselő. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

A képviselő-testület nemek szerinti megoszlásában is látszik, hogy a település maga hozta meg azt a döntést, hogy nők és férfiak is jelen legyenek a közéletben.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Véleményem szerint a településen is ugyanazok a társadalmi problémák érintik a nőket, mint országos szinten. Munkanélküliség, anyagi nehézségek, életszínvonal csökkenése. Az ország gazdasági életében van egy nagyon vékony „felső/gazdag” réteg, akik egyre jobban eltávolodnak a többi rétegtől. Van, de kitudja meddig, egyre inkább lecsúszó középréteg, akiknek a száma egyre csökken, és van egy egyre növekvő szegény, mélyszegénységben élő réteg. A kistépülés vonatkozásában ez nem igazán mutatkozik meg, itt a középréteg alkot egy nagyon vékony réteget, és a mélyszegénységben élők azok, akik egyre többen vannak. Ezen csak országos szinten lehetne változtatni, a gazdasági fellendüléssel, munkahelyek teremtésével. Az önkormányzatok helyzete egyre inkább ellehetetlenedik, ma már szinte csak pályázati lehetőségek útján tudnak és próbálnak előre lépni. A régebben fejlesztésre fordítható összegeket is felemészti a település működésének biztosítása.

Ettől függően a közösség mindent megtesz annak érdekében, hogy itt tartsa a fiatal nemzedéket, hogy a nőknek és családjaiknak olyan lehetőséget biztosítsanak a maguk lehetőségein belül, hogy merjenek gyermekeket szülni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Családon belüli erőszakok cselekmények csökkentése	Rendőrség és családsegítők részéről tájékoztató programok szervezése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú, és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,

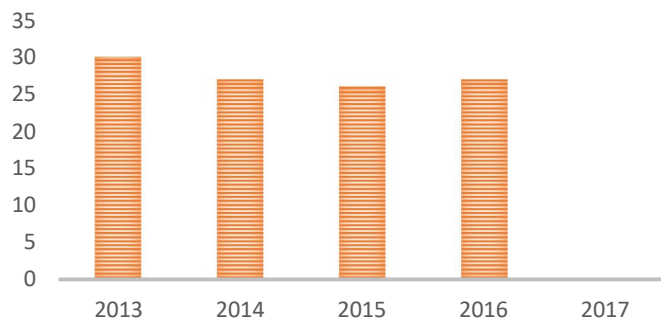
A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj,
2. az árvaellátás,
3. a szülői nyugdíj,
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások, valamint
5. az özvegyi járadék.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2013	13	17	30
2014	12	15	27
2015	11	15	26
2016	12	15	27
2017	na.	na.	#ÉRTÉK!

NYUGDJASOK SZÁMA (FŐ)

A nyugdíjasok száma évről évre csökkenést mutat. A csökkenés oka abban keresendő, hogy vannak olyanok, akik elhaláloztak, vagy esetleg elköltöztek gyerekeikhez, vagy szociális otthonba.

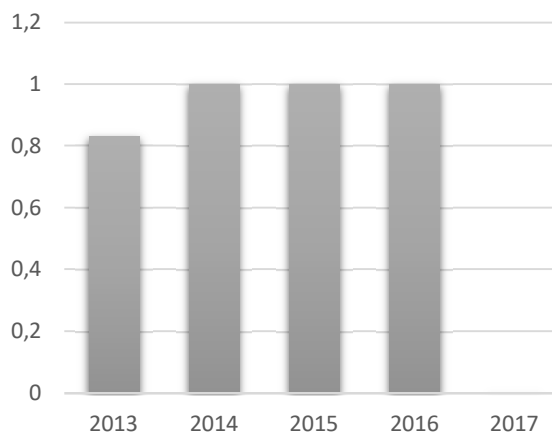
6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak
járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2013	0,83
2014	1
2015	1
2016	1
2017	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

időskorúak járadékában részesülők (fő)

Időskorúak járadéka: A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25 §-a szerint az ellátást a járási hivatal állapítja meg.

A településen 1 fő részesül időskorúak járadékában.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A településen nyugdíjas munkavállalók foglalkoztatása ritka, erre irányuló programok nincsenek a településen.

b) tevékeny idősor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősorok, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A település fenntartásában lévő intézményekben nem jellemző már az elmúlt pár évben a nyugdíjasok tovább foglalkoztatása, ugyanis a leépítések, létszámcsoökkentések révén, nincs arra anyagi keret, hogy őket is tovább foglalkoztassa a fenntartó.

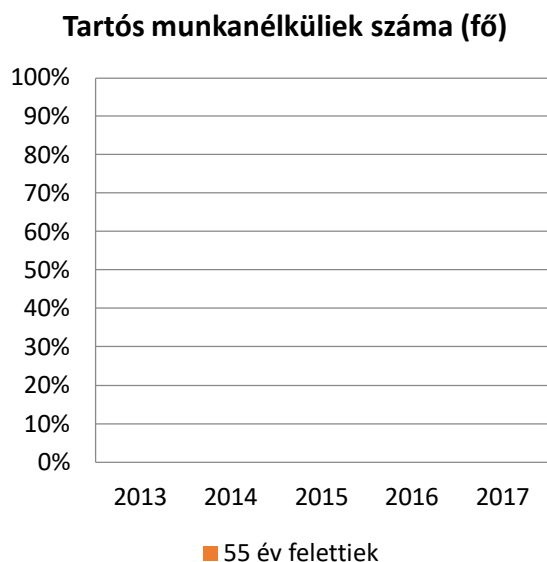
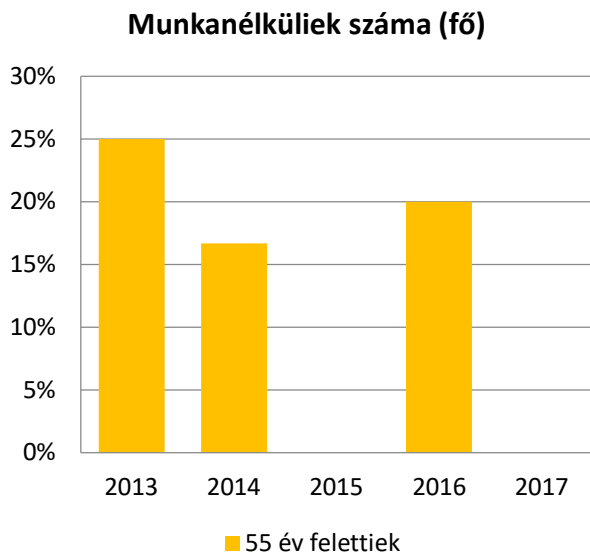
A településen odafigyelnek az időskorú lakosságra, egyrészt a házi segítségnyújtás keretében, másrészt a kisközösség összetartó ereje révén. Somlóvecsén nincs nyugdíjasklub.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2013	1	0	25%	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	3	1	17%	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	1	0	0%	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	1	0	20%	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	#ÉRTÉK!	0	#ÉRTÉK!	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A településen a regisztrált munkanélküliek száma 1-3 fő között mozgott a vizsgált időszakban, ebből az 55 év feletti számáról nincs adatunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kerül gondozásra.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2013	20	0	0%
2014	23	0	0%
2015	23	0	0%
2016	22	0	0%
2017	21	0	0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az idősek részére a háziorvosi ellátás biztosított, szakorvosi ellátások Devecser városban a szakrendelőben, és Pápa és Ajka városban a kórházban biztosított. Családsegítés és házi segítségnyújtás működik a településen, nappali ellátás nincs a településen.

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását – szükségleteinek megfelelően – lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. A házi gondozó feladatai ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete a saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

- b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2013	1	2454	0	1
2014	1	2450	0	1
2015	1	2085	0	1
2016	1	2085	0	1
2017	1	na.	0	1

Forrás: TEIR

A könyvtár a kultúrház épületében található meg, külön bejáratral rendelkezik, és minden héten három nap tart nyitva.

Minden évben a nyugdíjasok, nyugdíjas nap alkalmából és karácsonykor – a polgármester által meghatározott összegű – támogatásban részesülnek.

- c) idősök informatikai jártasságára vonatkozóan

Nem rendelkezünk adatokkal.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen nem működik nyugdíjasklub. Somlóvecsén a rendezvényeken ennek ellenére, szinte minden esetben jelen van az idősebb korosztály, akik szinte minden alkalmat megragadnak, hogy együtt beszélgessenek a régi szép időről, fiatalságukról.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősök közül egyre többen válnak valamilyen csalás, megtévesztés áldozatává.	Természetbeni segítségnyújtás megszervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a fejlesztő foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés - jogszabályban meghatározottak szerint - támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. (Ft. 57/B §.)

- a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

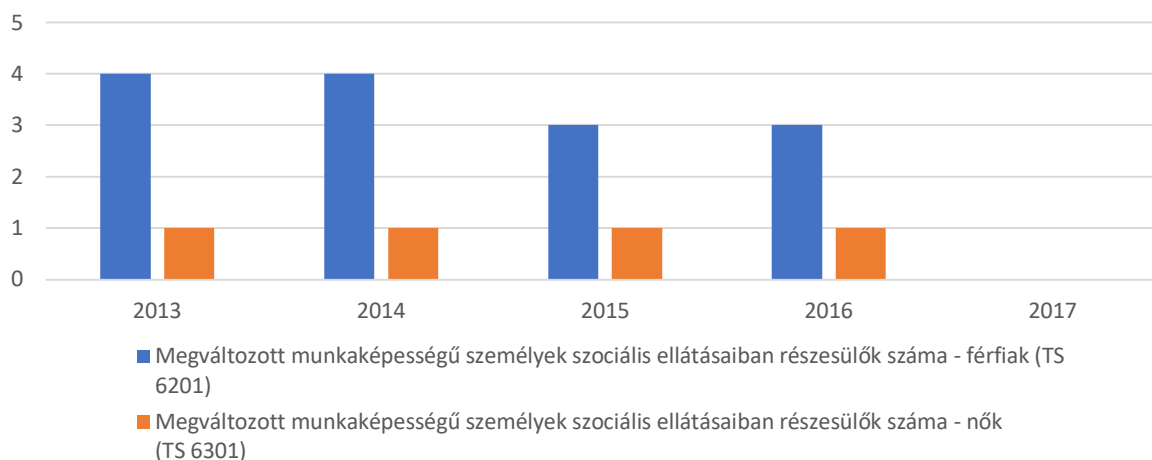
Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Probléma továbbá, ha nem áll rendelkezésre olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére. Amennyiben nincs képzett szakember, aki a munkahelyi beszoktatást kíséri, úgy sikertelen lehet a beszoktatás, amelynek következménye a fogyatékos munkavállaló alkalmatlanságának rövid időn belüli megállapítása.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2013	4	1
2014	4	1
2015	3	1
2016	3	1
2017	na.	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

**Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban
részesülők száma nemenként**

Somlóvecsén 4, majd 3 fő férfi és 1 fő női megváltozott munkaképességű személy él.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

A településen nincs nappali ellátásban részesülő fogyatékos személy.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.) A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak. Az akadálymentesítési javaslatban célszerű a fogyatékos jellege és a fogyatékos személyek száma alapján rangsorolni, hogy az akadálymentesítés lépései milyen sorrendben és ütemezéssel kövessék egymást. A rámpa és kijelölt parkoló nemcsak mozgássérült személyek, hanem más csoportok részére is hasznosak (nők, kisgyermekesek, idősek), az információs táblák, a vizuális információk megerősítése akusztikus információkkal, például közlekedési eszközökön alkalmazva. Fontos a célpályázatok felkutatása és az akadálymentesítés komplex, rövid- közép- és hosszú távú terveinek elkészítései. Garanciát jelent rehabilitációs szakmérnök és szakember bevonása a tervezésbe, valamint érintett fogyatékos ember bevonása a tervezés és a megvalósítás teljes folyamatába.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok
Falugondnoki szolgálat, családsegítés, házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés keretében segítjük Őket a szociális alapellátás tekintetében. Gyermekjóléti szolgálat keretein belül a 18 év alattiakat. Kisközösség révén nagy a település összetartó ereje, így a közvetlen környezet, szomszédok is figyelemmel kísérik ezeknek az embereknek a sorsát, mindennapjait.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Aktuális jogszabályok:

141/ 2000(VIII.9.) Korm. rend A súlyos fogyatékosná minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól.

218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

2006. évi CXVII. törvény egyes szociális tárgyú törvények módosításáról

2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében, aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 70 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult

1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)-(2))

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.-7. §)

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás. **Támogató szolgálat, segédeszköz:** fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv.

Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították. (Fot. 13. §).

Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §)

Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára –

sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)

A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. §).

A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékossgal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviseleti lehetőségének támogatása kiemelt feladat.

A felsorolt területek jogszabályi keretbe foglalja a fogyatékkal élők jogait.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A települési önkormányzat tulajdonában lévő épületek nem akadálymentesítettek. Ennek megoldására intézkedést dolgozunk ki.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A szabadtéren rendezett évi 2-3 rendezvényen gond nélkül részt vehetnek a fogyatékos személyek is. A településen házi segítségnyújtás elérhető, igénybe tudják venni a fogyatékkal élők.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Kötelezően jogszabályban előírt feladat ez a munkahelyek részére, de ez még nem minden esetben teljesül, az újonnan épített épületeknél már odafigyelnek az akadálymentesítettségre.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Buszközlekedést a kerekesszékekkel közlekedő személyek nem tudják igénybe venni. A járdák egy része alkalmas arra, hogy a mozgáskorlátozottak tudják használni. A településen található park akadálymentes.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A települési önkormányzat tulajdonában lévő épületek nem akadálymentesítettek. A szabadtéren rendezett évi 2-3 rendezvényen gond nélkül részt vehetnek. A járdák egy része alkalmas arra, hogy a mozgáskorlátozottak tudják használni. A településen található park akadálymentes.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem rendelkezünk adatokkal.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Középületek akadálymentesítése	Pályázat útján meg kell oldani a középületek akadálymentesítését

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A településen nem működik polgárőrség, ezt a feladatot a somlószerű Polgárőr Egyesület látja el. Az önkormányzat a képviselő-testület által meghatározott összegű hozzájárulással támogatja a polgárőrség működését, mely aktívan működik, tagjai önkéntesekből kerülnek ki.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Ilyen kapcsolata nincs a településnek.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társulás 28 települést foglal magában, a járások kialakulásával is fennmaradt, bizonyos feladatok ellátása jelenleg is térségi szinten történik.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Ilyen kapcsolata nincs a településnek.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Ilyen kapcsolata nincs a településnek.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Ilyen kapcsolata nincs a településnek.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetfelmérés előkészítésében részt vett a településen működő Önkormányzat, Védőnő, Családsegítő, Rendőrség

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program hozzáférhető lesz a település honlapján. Így az intézkedési terveket megismerhetik, megvalósítását folyamatosan ellenőrizhetik.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Mélyszegénységben élők/romák	Higiénia hiánya	Tájékoztatók tartása, Szűrővizsgálatok szervezése
Gyermekek	Gyermekek számítógép és internet ismereteinek hiánya	Számítógépes oktatások szervezése
Nők	Családon belüli erőszakos cselekmények csökkentése	Rendőrség és családsegítők részéről tájékoztató programok szervezése
Idősek	Az idősek közül egyre többen válnak valamilyen csalás, megtévesztés áldozatává.	Természetbeni segítségnyújtás megszervezése
Fogyatékkal élők	Köz épületek akadálymentesítése	Pályázat útján kell megoldani a középületek akadálymentesítését

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Mélyszegénységben élők/romák	Egészségesen élni	Védőnő, Házi orvos, Felelős: Polgármester
Gyermekek	Gyermekek informatikai ismereteinek bővítése	Önkormányzat, Szülő-gyermek, Könyvtáros Felelős: Polgármester
Nők	Együtt a családokért	Önkormányzat- Polgármester, Családsegítő, Polgárőrség, Rendőrség Felelős: Polgármester
Idősek	Idősek biztonsága	Önkormányzat- Polgármester, Polgárőrség, Falugondnok Felelős: Polgármester
Fogyatékkal élők	Köz épületek akadálymentesítése	Önkormányzat- Polgármester, Pályázatkészítő, Kivitelező Felelős: Polgármester

Az intézkedési területek részletes kifejtése: Mélyszegénységben élők/romák

Intézkedés címe:	Egészségesen élni
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Higiénia hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A mélyszegénységben élők és romák tájékoztatása a higiénia egészségre gyakorolt hatásáról.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tájékoztatás, foglalkozások az egészséges életmódról és a higiéniáról. Szűrővizsgálatok szervezése.
Résztevők és felelős	Felelős: Védőnő, Résztevők: Védőnő, Lakosság
Partnerek	Önkormányzat, Háziorvos, Családsegítő, Somlóvásárhelyi Egészségfejlesztő Iroda
Határidő (k) pontokba szedve	Tájékoztató szervezése 2020. december 31-ig Szűrővizsgálatok szervezése 2020. januártól
<i>Határidő (k) módosítás pontokba szedve</i>	<i>Tájékoztató előadás: 2022. december 31. Szűrővizsgálatok szervezése 2022. januártól</i>
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Minél több településen élő embernek szeretnénk segíteni. Célunk a lakosság 50%-os részvétele.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség.
Szükséges erőforrások	1 terem biztosítása, 1 előadó. Évi 1 szűrővizsgálat megszervezése

Az intézkedési területek részletes kifejtése: Gyermek

Intézkedés címe:	Gyermekek informatikai ismereteinek bővítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Önkormányzatunk szeretné, hogy a gyermekek a számítógép és internet használat területén bővebb ismeretekkel rendelkezzenek, az iskolai oktatáson kívüli programok keretein belül.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Tájékozódunk a gyermekek informatikai jártasságának szintjéről. Igényfelmérést végzünk körünkben. A képzés levezetéséhez középiskolás és főiskolás önkéntesek bevonását tervezzük. Mivel a településen nincs középfokú oktatási intézmény, ezért a helyben élő közép- és főiskolásokat keressük meg. Helyszín a művelődési ház és könyvtár.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	-szint és igényfelmérés -közép- és főiskolások bevonása -helyszín biztosítása -képzések lebonyolítása, -folyamatosság fenntartása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Könyvtáros, Pályázatíró
Partnerek	Szülők-gyermekek
Határidő (k) pontokba szedve	Helyszín és számítógéppark biztosítása: 2020. december 31.
Határidő (k) módosítás pontokba szedve	Tájékoztató előadás: 2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Minél több fiatalnak teremtsünk lehetőséget arra, hogy számítógépes ismereteit bővíteni tudja. Gyermekek 50%-os részvételére számítunk.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Anyagi forrás hiánya az önkormányzat részéről. Gyermekek érdektelensége.
Szükséges erőforrások	1 terem biztosítása, 1-2 fő önkéntes részvétele. Havi 1 foglalkozás megszervezése

Az intézkedési területek részletes kifejtése: Nők

Intézkedés címe:	Együtt a családokért
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Családon belüli erőszak esetén a nők nem fordulnak a hatóságokhoz.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A nők nem mindig fordulnak a hatóságokhoz, nem mernek segítséget kérni családon belüli erőszak esetén. Nem is tudják, hogy ilyen esetben kihez fordulhatnak, és milyen intézkedéseket kérhetnek. Az önkormányzat célul tűzte ki, hogy a rendőrség közreműködésével tájékoztató előadást szervez, hogy felhívja a bántalmazott nők figyelmét arra, hogy kihez fordulhatnak és milyen lehetőségeik vannak.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Településen élő nők feltérképezése és érdeklődésének felkeltése. Rendőrség megkeresése és időpont egyeztetés. Tájékoztató előadás megszervezése. Folyamatos tájékoztatás szórólapokon keresztül.
Résztevők és felelős	Önkormányzat, Rendőrség, Családsegítő
Partnerek	Településen élő nők, Somlóvásárhelyi Egészségfejlesztő Iroda
Határidő (k) pontokba szedve	Tájékoztató előadás: 2020. december 31. Szórólapokon való tájékoztatás: 2023. december 31.
Határidő (k) módosítás pontokba szedve	Tájékoztató előadás: 2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A bántalmazott nők segítséget kapnak és érzik, hogy nincsenek egyedül. Remélhetőleg csökken a bántalmazások száma és nem maradnak rejtve ezek a dolgok. Célunk fórumonként 5 fő részvétele.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A bántalmazott nők elfogadó magatartása.
Szükséges erőforrások	1 terem biztosítása, 2 fő előadó, szórólapok nyomtatási költségei

Az intézkedési területek részletes kifejtése: Idősek

Intézkedés címe:	Idősek biztonsága
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősek közül egyre többen válnak valamilyen csalás, megtévesztés áldozatává.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Az idősek biztonságérzetének javítása. Annak feltérképezése, hogy a község mely részén élnek magasabb számban szomszédok nélküli idősek. Járőrözések megszervezése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kamerarendszer bővítése. Tájékoztató előadások szervezése. Rendőrség és polgárőrség bevonása.
Résztevők és felelős	Önkormányzat, Rendőrség, Polgárőrség
Partnerek	Lakosság
Határidő (k) pontokba szedve	Kamerarendszer bővítése: 2018. december 31-ig Tájékoztató előadások szervezése: 2019. december 31-ig, utána pedig minden évben 1 tájékoztató szervezése. Járőrözés: folyamatos
Határidő (k) módosítás pontokba szedve	Kamerarendszer bővítése: 2022. december 31-ig Tájékoztató előadások szervezése: 2022. december 31-ig, utána pedig minden évben 1 tájékoztató szervezése. Járőrözés: folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Biztonságos lakókörnyezet kialakítása. Bűnelkövetők száma csökken.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, bizalmatlanság.
Szükséges erőforrások	Pályázati erőforrás, önkormányzati támogatás, 2-3 fő járőr bevonása

Az intézkedési területek részletes kifejtése: Fogyatékkal élő személyek

Intézkedés címe:	Középületek akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A középületek akadálymentesítése nem minden esetben megoldott.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Településünkön az önkormányzat tulajdonában lévő épületek egy része korszerűtlen, felújításra szorul, nem akadálymentesített. Az önkormányzat célul tűzte ki, hogy a megfelelő pályázati források felhasználásával fokozatosan elvégzi az épületek akadálymentesítését.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatok figyelés és benyújtása. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Pályázatiíró
Partnerek	Kivitelező
Határidő (k) pontokba szedve	2023. december 31-ig, a megfelelő pályázat kiírásának függvényében
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet kialakítása, biztonságos és korszerű épületek. Célunk 2 középület akadálymentesítése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya.
Szükséges erőforrások	Pályázati erőforrás, önkormányzati támogatás

2. Összegző táblázat – A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzet elemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi problémák megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Egészségesen élni	Mélyszegénységben élők és a romák körébe a higiénia hiánya	A mélyszegénységben élők és romák tájékoztatása a higiénia egészségre gyakorolt hatásáról.	Az önkormányzat valamint nyí stratégiai dokumentumával összhangban	Tájékoztatók, foglalkozások az egészséges életmódról és a higiéniaról. Szűrővizsgálatok szervezése.	Polgármester	2020. 12.31. Módosított: 2022. 12.31.	Résztvevők száma a tájékoztatón, foglalkozásokon. Célunk a lakosság 50%-os részvétele.	1 terem biztosítása, 1 előadó, Évi 1 szűrővizsgálat szervezése	2023. 12.31.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Gyermekek informatikai ismereteinek bővítése	Önkormányzatunk szeretné, hogy a gyermekek a számítógép és internet használat területén bővebb ismeretekkel rendelkezzenek, az	Minél több fiatalnak teremtsünk lehetőséget arra, hogy számítógépes ismereteit bővíteni tudja.	Az önkormányzat valamint nyí stratégiai dokumentumával összhangban.	Szint és igényfelmérés. Önkéntes közép és főiskolás diákok bevonása. Helyszín és géppark biztosítása. Képzések megszervezése és a folyamatosság fenntartása.	Polgármester	2020. 12.31. Módosított: 2022. 12.31.	Célunk havi 1 foglalkozás megszervezése és a gyermekek 50%-ának részvétele.	1 terem biztosítása, 1-2 fő önkéntes részvétel. Havi 1 foglalkozás megszervezése.	2023. 12.31.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelmezés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi problémák megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		iskolai oktatáson kívüli programok keretein belül.								

III. A nők esélyegyenlősége

1	Együtt a családokért	Családon belüli erőszak esetén a nők nincsenek tisztában azzal, hogy hova és kihez fordulhatnak segítségért.	Az önkormányzat célul tűzte ki, hogy a rendőrség közreműködésével tájékoztató előadást szervez, hogy felhívja a bántalmazott nők figyelmét arra, hogy kihez fordulhatnak és milyen lehetőségek vannak.	Az önkormányzat valamint stratégiai dokumentumával összhangban.	Településen élő nők feltérképezése és érdeklődésük felkeltése. Rendőrség megkeresése és időpont egyeztetés. Tájékoztató előadások megszervezése. Folyamatos tájékoztatás szórólapokon keresztül.	Polgármester	2020. 12.31. Módszertan: 2022. 12.31.	A bántalmazott nők segítséget kapnak és érzik, hogy nincsenek egyedül. Remélhetőleg csökken a bántalmazások száma. Célunk fórumunként 5 fő részvétele.	1 terem biztosítása, 2 fő előadó, szórólapok nyomtatási költségei	2023. 12.31.
---	----------------------	--	--	---	--	--------------	--	--	---	--------------

IV. Az idők esélyegyenlősége

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzet elemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi problémák megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának arthasága
1	Idősek biztonsága	Az idősek sokszor esnek bűzösök áldozatávául.	Az idősek biztonságérzetének javítása. Biztonságos lakókörnyezet kialakítása.	Az önkormányzat valamint stratégiai dokumentumával összhangban.	Kamerarendszer bővítése. Tájékoztató előadások szervezése. Rendőrség és polgárőrség bevonása. Járőrözés megszervezése.	Polgármester	2020. 12.31. <i>Módosított: 2022. 12.31.</i>	A bűnelkövetők száma csökken. Járőrözés folyamatosságának fenntartása.	Pályázati erőforrás, önkormányzati támogatás, 2-3 fő járőr bevonása	2023. 12.31.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Középületek akadálymentesítése	A középületek akadálymentesítése nem minden esetben megoldott.	Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése megtörténjen.	Az önkormányzat valamint stratégiai dokumentumával összhangban.	Pályázati lehetőségek figyelése. Megfelelő kivitelező kiválasztása. Kivitelezés, majd folyamatos karbantartás.	Polgármester	2023. 12.31.	Élhetőbb környezet kialakítása, biztonságos és korszerű épületek. Célunk 2 középület akadálymentesítése.	Pályázati erőforrás, önkormányzati támogatás.	2023. 12.31.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalkozásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az

Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozói, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátum

I. A Somlóvecse község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Somlóvecse község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 38/2018 (XII.10.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: HEP elkészítési jegyzék

Dátum: Somlóvecse, 2018. 12. 10.

Molnár Károlyné
polgármester

A Somlóvecse Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Záradék:

Somlóvecse Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 38/2018 (XII.10.) határozatával fogadta el Helyi Esélyegyenlőségi Programját (melynek része az Intézkedési Terv).

A fennálló veszélyhelyzetre tekintettel a HEP Fórum digitálisan valósult meg. A viszont válaszok alapján a HEP áttekintése, felülvizsgálata megtörtént és módosítása a /2020.() határozatával elfogadásra került.

A módosított részek a HEP-ben félkövér dőlt betűkkel vannak jelölve.

Somlóvecse, 2020. november

Bóna Sándor Árpádné
polgármester